

**Stanovisko statutárních měst České republiky k aktuální přípravě politiky
soudržnosti (2021-2027).
Pardubice 23. 4. 2019**

Všech sedmadvacet statutárních měst České republiky se aktivně, dlouhodobě a kontinuálně podílí na přípravě politiky soudržnosti pro období 2021-2027. Hlavním cílem měst je uplatnění zkušeností z tohoto programového období, zejména z použití nástroje Integrovaných územních investic (ITI), a v návaznosti na to rychlejší a efektivnější implementace ITI v navazujícím programovém období.

Statutární města, jako součást Svazu měst a obcí České republiky (SMO ČR), opakovaně potvrzují, že jsou jedním z nejbližších partnerů, který na národní úrovni vede dialog se zástupci Evropské komise (EK) a na české úrovni se všemi ministerstvy v rolích řídicích orgánů, především pak s Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR).

Statutární města na základě dosavadního průběhu vyjednávání pozitivně hodnotí, že v zásadních dokumentech pro podobu nového programového období (především v *Souborech návrhů nařízení pro politiku soudržnosti 2021-2027*) je definována důležitá, silná a jasná pozice měst a nástroje ITI. Zároveň ale upozorňují, že některé nedořešené body na české straně mohou implementaci ITI zkomplikovat, prodloužit a oddálit tak možnost zahájení čerpání evropských prostředků.

V návaznosti na přípravu nového programového období přijala statutární města v nedávné době tyto tři stěžejní společné dokumenty: „Brněnská deklarace“ podepsaná dne 1. 12. 2017 v Brně; „Poziční dokument statutárních měst České republiky k podobě integrovaných urbánních nástrojů po roce 2020“ podepsaný dne 21. 3. 2018 v Pardubicích a „Společné stanovisko statutárních měst České republiky k aktuální přípravě politiky soudržnosti 2021-2027“ podepsané dne 6. 9. 2018 v Praze.

Vzhledem k aktuálnímu vývoji vyjednávání nyní statutární města přijímají toto stanovisko, které je určeno řídicím orgánům budoucích operačních programů (Ministerstvu pro místní rozvoj, Ministerstvu průmyslu a obchodu, Ministerstvu dopravy, Ministerstvu životního prostředí, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvu práce a sociálních věcí) a také Ministerstvu financí:

- Statutární města velice pozitivně vnímají, že se do aktuálních návrhů Obecného nařízení Evropského parlamentu (EP) a návrhů nařízení jednotlivých fondů (především Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a Fondu soudržnosti (FS) zřetelně vepsala velice silná a jasná pozice měst, a to v podobě jejich udržitelného rozvoje prostřednictvím územních nástrojů.
- Statutární města znovu potvrzují, že v souladu se vznikající Strategii regionálního rozvoje České republiky (SRR) navrhuje použití nástroje ITI pro 13 městských aglomerací – sedm stávajících ITI a šest současných IPRÚ (Integrovaných plánů rozvoje území).
- Statutární města jsou přesto znepokojena negativním, rezervovaným a nedůvěřivým postojem některých ministerstev k nástroji ITI (především Ministerstva průmyslu a obchodu) a vyzývají proto všechny řídicí orgány, aby roli měst a nástroje ITI, tak jak ji do svých dokumentů vepsala Evropská komise (EK), promítly do svých připravovaných operačních programů a do implementace ITI v těchto programech.
- Statutární města upozorňují, že v návaznosti na evropské dokumenty vláda České republiky dne 4. 2. 2019 schválila architekturu budoucích operačních problémů a také uložila všem ministrům řídicích orgánů „zajistit odpovídající promítnutí integrovaných územních investic do budoucích operačních programů“ a vyzývají Ministerstvo pro místní rozvoj, aby v roli gestora

regionální politiky dohlédlo na plnění tohoto bodu, především pak implementaci ITI ve všech operačních programech.

- Statutární města pozitivně hodnotí, že na české straně je shoda použít pro udržitelný rozvoj měst opět nástroj Integrovaných územních investic.
- Statutární města požadují vyčlenit na realizaci nástroje ITI částku v minimální výši 75 miliard korun. Po negativní zkušenosti z tohoto období požadují fixaci této částky v Dohodě o partnerství připravované k uzavření mezi Evropskou komisí a Českou republikou. Statutární města jsou připravená jednat s řídicími orgány o rozložení této částky mezi jednotlivé evropské fondy (ERDF, FS a ESF+) a jednotlivé cíle politiky. Dále jsou připravena předložit do 30. 6. 2019: a) odborně zpracovanou argumentaci pro vyčlenění takovéto alokace a b) reálnou absorpční kapacitu třinácti území aglomerací ITI na úrovni strategických projektů.
- Statutární města žádají o jasné stanovisko, zda bude povinná alokace ve výši nejméně 6 % ze zdrojů fondu ERDF, kterou musí na národní úrovni každý členský stát vyčlenit na udržitelný rozvoj měst, splněna právě nástrojem ITI.
- Statutární města kladně hodnotí, že poprvé v historii je v „Nařízeních“ samostatný cíl, který je věnován podpoře udržitelného integrovaného rozvoje území (Cíl politiky 5) a zároveň upozorňují, že podle Evropské komise je možné realizovat ho prostřednictvím vybraných aktivit ze všech ostatních Cílů politiky 1 až 4.
- Statutární města pozitivně hodnotí, že budoucí Strategie ITI mohou obsahovat seznamy konkrétních projektů a podporují, aby Strategie ITI obsahovaly pouze konkrétní strategické projekty, a to dle definice strategického projektu předložené při jednání s Ministerstvem pro místní rozvoj.
- Statutární města, vzhledem k tomu, že Strategie ITI v dalším období již nebudou vázány pouze na evropské zdroje, opětovně vyzývají všechna ministerstva k jednání o vyčlenění národních zdrojů na realizaci Strategii ITI.
- Statutární města pozitivně hodnotí roli Ministerstva pro místní rozvoj, které si uvědomuje důležitost rozvoje měst a jejich zázemí pro ekonomický rozvoj České republiky, zároveň ale MMR upozorňují na následující body, které je nutné pro hladký průběh implementace ITI vyřešit:
 - Statutární města i nadále usilují o pevnější legislativní ukotvení aglomerací ITI a vyřešení „právní“ jistoty při výběru projektů, proto požadují novelizaci Zákona o regionálním rozvoji, popřípadě Zákona o obcích. Statutární města jsou v návaznosti na řešení tohoto bodu připravena MMR do 30. 4. 2019 zaslat tři návrhy řešení tohoto bodu a jsou připravena se na novelizaci zákona aktivně podílet.
 - Statutární města vyzývají MMR k dokončení jednotného vymezení aglomerací a požadují, aby byla aktivně zapojena do tohoto procesu.
 - Statutární města žádají MMR o jasné stanovisko, zda a jak bude ITI provázáno se Strategií regionálního rozvoje České republiky.
 - Statutární města žádají MMR o vydání metodického pokynu (stanoviska, manuálu) pro realizaci ITI v novém programovém období („MPIN 2“), včetně definice strategického projektu.

- Statutární města žádají o informace o přípravě „Národního dokumentu k územní dimenzi“ a požadují zapojení do jeho přípravy.
- Statutární města vyzývají MMR k informování a jednání o vztahu ITI a: a) dalším (Evropskou komisí uznávaným) integrovaným nástrojem Komunitně vedeným místním rozvojem (CLLD); b) tzv. Regionálními akčními plány (RAP); c) individuálními výzvami IROP.
- Statutární města žádají MMR o možnost financování aktualizovaných Strategii ITI z Operačního programu Technická pomoc (stávající ITI), případně z dalších zdrojů (stávající IPRÚ).
- Statutární města požadují možnost financování činností nositelů ITI v novém programovém období z budoucí technické pomoci.

V Pardubicích dne 23. dubna 2019